

УДК 811.111

Стаття надійшла до редакції [Article received] – 01.09.2021 р.

Фінансування [Financing] – самофінансування [self-financing]

Перевірено на плагіат [Checked for plagiarism] – 11.09.2021 р.

Оригінальність тексту [The originality of the text] – 96,09 %

<http://doi.org/10.17721/2663-6530.2021.40.11>

ПРОСОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОГО МОНОЛОГУ ТА ПОЛІЛОГУ

Катерина Вікторівна Лисенко (м. Київ, Україна)

lysenkokath@gmail.com

кандидат філологічних наук, асистент
кафедри іноземних мов математичних факультеті
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
(Міністерство освіти і науки України)
01601, м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, 14

В статті йдеться про особливості та відмінності інтонаційного оформлення інтерогативів монологічного та діалогічного мовлення. Для ефектного емоційного впливу мовець має застосувати усі свої індивідуальні якості. Інтонація інтерогативу як підсилює емоційну окличність, так і послабляє питальну спрямованість інтерогативу. Зокрема, у статті йдеться про різницю між низхідним та висхідним тоном питань, що корелює з відмінностями в їх дискурсивній функції. Низхідний контур інтерогативу часто використовуються для деталізації інформації, для відкриття нової підтеми або для розвитку поточної теми. Висхідний контур найчастіше використовується для запиту про додаткову інформацію. Спеціальні питання, як правило, мають низхідний контур. Підйом тону виражає дружність, інтерес і відкритість до адресата, а падіння тону використовується для зображення байдужості та категоричності. Автор також розглядає такий специфічний компонент просодії як колоквальність.

Ключові слова: полілог, монолог, риторичність, наголос, пауза, тональні модифікації, гучність, темп мовлення, тембр, колоквальність, репліка-стимул, репліка-реакція, інтерогатив, риторичне питання.

(Current issues in cognitive linguistics [Aktual'ni pytannja kognityvnoi' lingvistyky])

Prosodic Features of the Implementation of English Monologue and Dialogue (in Ukrainian)

[Prosodychni osoblyvosti realizacii' anglijs'kogo monologu ta polilogu]

© Lysenko C. V. [Lysenko K. V.], lysenkokath@gmail.com

PROSODIC FEATURES OF THE IMPLEMENTATION OF ENGLISH MONOLOGUE AND DIALOGUE

Catherine V. Lyssenko (Kyiv, Ukraine)

lysenkokath@gmail.com

PhD (Philology), lecturer at
Department of Foreign Languages for Mathematics Faculties
Taras Shevchenko National University of Kyiv
(Ministry of Education and Science of Ukraine)
14 Taras Shevchenko Blvd., Kyiv, Ukraine, 01601

The article deals with a description of the peculiarities of the intonational design of the interrogatives of the monologue and dialogue. For an effective emotional influx, you can put in all your individual strength. The intonation of the interrogative both adds to the emotional appeal and may also weaken the interrogativeness of the statement. Besides, the article differentiates low and high tones, which correlates with differences in their discursive function. The lower contour of the interrogative is often used for detailing information, for introducing new ideas, or for further developing of current topics. The rising contour is most often used for supplementary information. Special questions, as a rule, can use the lower tone. A rising tone of voice expresses friendliness, interest and appreciation to the addressee, whereas a falling tone - the indifference and finality. The author also considers such a specific component of prosody as colloquiality.

Key words: polylogue, monologue, rhetoric, emphasis, pause, tonal modifications, volume, tempo of speech, timbre, colloquiality, remark-stimulus, remark-reaction, interrogative, rhetorical question

У лінгвістичній літературі дослідженню монологу та полілогу як формам комунікації присвячено чимало робіт, в тому числі відомих лінгвістів: Л. С. Виготський [1, с. 299], Л. П. Якубинський [2, с. 118], І. Р. Гальперін [3, с. 123], О. О. Леонтьєв [4, с. 368].

Дослідники відзначають, що, «на відміну від полілогу, монолог «являє собою вищу, складнішу форму мови, розвинуту історично пізніше, ніж діалог» [1, с. 299]. «Для монологу характерною є довготривалість та зумовлена нею зв'язність, односторонність висловлення, не розрахована на негайну репліку; наявність заданості, попереднього обмірковування» [2, с. 118].

(Актуальні питання когнітивної лінгвістики [Aktual'ni pytannja kognityvnoi' lingvistyky])

Просодичні особливості реалізації англійського монологу та полілогу (Українською) [Prosodychni osoblyvosti realizacii' anglijs'kogo monologu ta polilogu]

© Лисенко К. В. [Lysenko K. V.], lysenkokath@gmail.com

Дослідники в цілому погоджуються в трактуванні внутрішнього монологу як літературної моделі внутрішнього мовлення людини, а його основними ознаками вважають невокалізованість та спрямованість на самого мовця [7, с. 10].

Висновки про автоадресованість і автокомунікативність як основні ознаки монологу було обґрунтовано в концепції діалогізму М. М. Бахтіна [8, с. 138] й теорії комунікації Ю. М. Лотмана. «Будь яке висловлювання є діалогічним по суті та від самого початку створюється з «урахуванням відповідей, заради чого воно, власне, і утворюється» [9, с. 56]. Саме це і пояснює певну обірваність думок, алогічність та сумбурність, які так помітні у внутрішньому монолозі. Єдиним можливим адресатом може бути лише сам персонаж. Суб'єкт формально діалогізованого внутрішнього монологу є реципієнтом в межах художнього тексту, оскільки монолог адресований і читачеві також [7, с. 13]

Монолог є продуктом комунікативно-мовленнєвої діяльності суб'єкта, специфіка якого по відношенню до діалогу визначається тим, що він є формою асиметричного впливу, оскільки в ньому висловлена позиція мовця, в той час як другий комунікант, будучи вербально пасивним, лише реагує на висловлення [10, с. 3].

Основна відмінність театральної комунікації від живого повсякденного мовлення, на думку дослідників, полягає в тому, що в театральній комунікації спостерігається почерговість реплік персонажів, тоді як в побутовому мовленні має місце їх змішування, накладення одна на іншу, з перебиваннями [14, с. 39]. У театрі і в акторів, і у глядачів є установка на умовність того, що відбувається, хоча навіть при передачі (імітації) кодів, заданих драматургом, актор грає не пасивну роль, але модулює свій вислів за рахунок великого арсеналу просодичних прийомів та засобів, якими він володіє.

Полілог (грец. *polys* — багато, грец. *logos* — слово) — форма мовлення, яка характеризується зміною висловлювань декількох мовців і безпосереднім зв'язком висловлювань з ситуацією. Полілог часто набуває форми групового спілкування (бесіда, дискусія, гра тощо). У полілозі відбувається накопичення інформації, що вноситься окремими його учасниками з характерними тематичними перескакуваннями, складною взаємодією реплік, розривом діалогічних єдностей та ін.

Важливими компонентами у полілозі є репліки, обговорення теми, що репрезентує діалог, обмін інформацією, а також підсумковий діалог, спрямований

(Current issues in cognitive linguistics [Aktual'ni pytannja kognityvnoi' lingvistyky])

Prosodic Features of the Implementation of English Monologue and Dialogue (in Ukrainian)

[Prosodychni osoblyvosti realizacii' anglijs'kogo monologu ta polilogu]

© *Lysenko C. V. [Lysenko K. V.], lysenkokath@gmail.com*

на з'ясування успішності цього мовленнєвого акту.

Дослідивши спільні та відмінні риси монологу та полілогу, вчені з'ясували, що на просодичному рівні вони відрізняються: а) способом членування на просодичні одиниці – «особливістю ритмічної організації полілогічного мовлення є часте чергування коротких і довгих ритмічних одиниць, на відміну від рівномірнішої ритмічної структури монологічного мовлення», б) паузальними та власне темпоральними характеристиками – у полілогічних текстах зафіксовано значну кількість сприйманих пауз (зокрема пауз хезитації), однак загальна тривалість пауз значно більша в монологічних текстах. Темп полілогу, на відміну від монологу, значно динамічніший; в) тональною структурою – тексти монологу «характеризуються нескладним, зазвичай спадним рухом ЧОТ, послідовнішою локалізацією максимального значення ЧОТ на початку, а мінімального – у кінці ритмічної фрази, ширшим частотним діапазоном; г) деякими вимовними й динамічними характеристиками – «голоснішою й чіткішою вимовою монологічних текстів» [19].

Велике значення в просодії як монологічного, так і полілогічного мовлення надається таким видам наголосу як фразовий наголос, що є як обов'язковою фонетичною ознакою закінченості фрази, тактовий як приналежності мовленнєвого такту, та логічний наголос як акцентний засіб. Щодо проявів індивідуального стилю в сценічній мові, то вибір актора / режисера-постановника проявляється в таких аспектах як паузація як тимчасова зупинка звучання [20], а також тональні модифікації, гучність, темп мовлення та тембр. Індивідуальні переваги актора, крім того, можуть реалізовуватись в акцентуації ключових та ядерних слів в тематико-сміслових центрах та експресивно-виділених ділянках.

У роботах з театральної комунікації дослідники відзначають таку особливість мовлення персонажів драми, як розмовність (колоквіальність), незважаючи на те, що це озвучена акторами, ретельно продумана автором письмова мова. «Автор драматичного твору передає тенденції розмовної мови, намагаючись зобразити мову героїв у звичній для носіїв конкретної мови формі, такою, як вони чують в повсякденному спілкуванні, щоб вона сприймалася одержувачем інформації як знайома. Таким чином, мова героїв драми є стилізованою розмовною мовою повсякденного спілкування» [15, с. 26].

А. М. Петрова виводить наступні специфічні особливості інтонації як форми існування розмовної мови в кадрі або на сцені: «1) значні контрасти інтонаційних характеристик – від «безбарвної», повсякденної репліки за столом,

(Актуальні питання когнітивної лінгвістики [Aktual'ni pytannja kognityvnoi' lingvistyky])

Просодичні особливості реалізації англійського монологу та полілогу (Українською) [Prosodychni osoblyvosti realizacii' anglijs'kogo monologu ta polilogu]

© Лисенко К. В. [Lysenko K. V.], lysenkokath@gmail.com

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

сенс якої вгадується при мінімальній гучності, розбірливості та виразності, до експресивної, максимально гучної і підкреслено виразної інтонації «розмови на підвищених тонах», 2) специфіка інтонації проявляється у вживанні дуже низьких або високих тонів, різких спадів і підйомів тонів, 3) висока емоційність розмовного мовлення». Деякі специфічні фонетичні особливості емоційного мовлення додає Е. Л. Носенко, серед яких коливання частоти основного тону і інтенсивності мовленнєвого сигналу, перепади загального тону мовлення при зростанні темпу звичних мовленнєвих одиниць. Зміна тривалості реакції на репліку співрозмовника, помилки в артикуляції, підкреслено чітка вимова та поява незавершених фраз також є рисами колоковіальності [21].

Як в монологічному, так і в діалогічному мовленні можуть бути використані звернення, риторичні питання, ходи «питання-відповідь», тобто все те, що може підвищити комунікативну активність співбесідника-адресата, викликати його реакцію у відповідь [22; 23; 24].

Діалогічність, на думку І. І. Гнатишиної, створюється за допомогою первинних (реплік-стимулів та реплік-реакцій) та вторинних (питання, звернення, наказовий спосіб та друга особа) діалогічних структур [25, с. 16].

Особливу функцію та роль в комунікації має питальне речення, оскільки питання та відповідь являють собою два взаємопов'язаних компоненти мінімального діалогу, які часто не можуть розглядатися окремо, тому що імпліцитні сенси, що містяться в запитанні, не завжди очевидні в ізольованому викладі і виявляються завдяки репліці у відповідь [27, с. 94]. Наприклад: *-Why hasn't he done anything? He's had the story and the witnesses.*

-The witnesses? What do you think this is, a murder mystery? (Downton Abbey, s.6, e.7)

Ця зв'язність свідчить про діалогічність мовлення в цілому та на його спрямованість на співрозмовника.

Серед зарубіжних робіт багато досліджень з проблем інтонаційного оформлення питальних речень, присвячених переключенням до режиму запитань в мовленні за допомогою інтонації як контрасту зі ствердними реченнями. Так, інтерогативність або ствердність речення визначається лише просодично та за допомогою пунктуації і тоді сама по собі інтонація може перетворити ствердження на запитання, наприклад:

All settled down for the night? (Downton Abbey, s. 6, e.5), або He doesn't hunt

(Current issues in cognitive linguistics [Aktual'ni pytannja kognityvnoi' lingvistyky])

Prosodic Features of the Implementation of English Monologue and Dialogue (in Ukrainian)

[Prosodychni osoblyvosti realizacii' anglijs'kogo monologu ta polilogu]

© Lysenko C. V. [Lysenko K. V.], lysenkokath@gmail.com

or shoot? – Hardly. He paints. (Downton Abbey, s. 6, e.5).

Інтонація інтерогативів може відрізнятися в різних мовах, та різні типи запитань (наприклад, «wh», «yes / no» або «echo» питання) можуть мати багато різноманітних інтонаційних типів [30, с. 164–191]. На просодичному рівні це проявляється в тому, що, залежно від прагматичної функції мовленнєвого акту, інтонація питання може або підсилюватися за рахунок присутності емоційно-оцінного компоненту та наближуватись до окличної, або повністю перейти в окличну форму, і навпаки: при послабленні питальної спрямованості конструкції інтонація може стати розповідною.

Завдяки своїй здатності передавати надзвичайно широку гаму емоцій від простого здивування до невдоволення або навіть обурення, питальне речення часто виявляється навантаженим додатковими модальними відтінками. Подібна гнучкість питання, як на формальному, так і на прагматичному рівнях, сприяє появі мовленнєвих утворень, які важко однозначно класифікувати, оскільки вони містять в собі ознаки двох і більше типів мовленнєвих актів, наприклад: *I assume you would have no objections? – Of course not. (Downton Abbey s.2 e.6)*

У своєму дослідженні просодії спеціальних питань, «wh-questions», група вчених з Канади [36] з'ясували, що низхідний контур запитання часто використовуються для отримання більш детальної інформації про поточну тему, для відкриття нової підтеми або для впливу на розвиток поточної теми. Висхідний контур питання найчастіше використовуються для запиту про основну або довідкову інформацію, а також для уточнення непочутого. Отже, було підтверджено, що спеціальні питання ('wh-questions'), як правило, мають низхідний контур, а wh-питання-перепитування ('echo-questions'), як правило, оформлені висхідним контуром. – *Good \day to you!*

– *Good /day? I wonder you 've got the nerve to speak to me?*

– *I beg your /pardon? (Downton Abbey, s. 6, e.5)*

Виконуючи роль інтенсифікатора, риторичне питання має всі синтаксичні форми питального речення. Воно використовується як в монологічній, так і діалогічній єдності. В монологі РП використовується, головним чином, в судженні або є елементом судження в складі інших композиційно-мовленнєвих форм, що беруть участь у утворенні логіко-семантичної імплікації або антиімплікації, виражаючи причину, наслідок чи наслідок, протилежний очікуваному. Риторичне питання в діалогічній єдності використовується в ролі як ініціюючої репліки, так і репліки-відповіді: у ролі репліки-відповіді риторичне

(Актуальні питання когнітивної лінгвістики [Aktual'ni pytannja kognityvnoi' lingvistyky])

Просодичні особливості реалізації англійського монологу та полілогу (Українською) [Prosodychni osoblyvosti realizacii' anglijs'kogo monologu ta polilogu]

© Лисенко К. В. [Lysenko K. V.], lysenkokath@gmail.com

питання виражає як згоду, так і незгоду з ініціюючою реплікою. Формою висловлення згоди є афірмативність, що не збігається з ініціюючою реплікою, формою вираження незгоди – афірмативність, що збігається з ініціюючою реплікою, наприклад:

Of course not! – What do you mean “Of course not”? (Downton abbey, s.6, e.5)

Найчастіше риторичні питання використовуються у випадках, коли відповідь очевидна для аудиторії, та мовцеві потрібно лише актуалізувати її для звернення уваги, або коли відповіді взагалі не існує, наприклад:

Tell me, would you call it gratitude? (Downton Abbey, s.6, e.5) тощо. Риторичне питання призначене викликати певну ілюзію діалогу. В діалогічній єдності РП використовується в ролі як ініціюючої репліки, так і репліки-відповіді, наприклад: *Why don't I like the sound of it?* (Downton Abbey, s.6, e.5). Риторичність тут є вільною від контексту, оскільки вона визначається внутрішньою семантикою самого питання.

Підсумовуючи, слід зазначити наступне:

провідна роль у презентації монологічного або полілогічного мовлення належить саме просодичним засобам. Для ефектної презентації та досягнення максимального емоційного впливу актор має застосувати усі свої індивідуальні якості. Інтонація інтерогативу може як значно підсилювати емоційну окличність, так і послабляти питальну спрямованість інтерогативу. Зокрема, різниця між низхідним та висхідним тоном питань корелює з відмінностями в їх дискурсивній функції. Низхідний контур інтерогативу часто використовуються для деталізації інформації, для відкриття нової підтеми або для розвитку поточної теми. Висхідний контур інтерогативу найчастіше використовується для запиту про інформацію, а також для уточнення непочутого. Спеціальні питання, як правило, мають низхідний контур. Підйом тону виражає дружність, інтерес і відкритість до адресата, а падіння тону є характерним для зображення байдужості та категоричності.

Просодичні властивості театрального полілогу та монологу характеризуються перш за все таким специфічним компонентом просодії як паузація, а також тональні та темброві модифікації. Характерною рисою сучасного сценічного мовлення також є колоквіальність, контекст в цілому та, зокрема, конкретна сюжетна ситуація.

(Current issues in cognitive linguistics [Aktual'ni pytannja kognityvnoi' lingvistyky])

Prosodic Features of the Implementation of English Monologue and Dialogue (in Ukrainian)

[Prosodychni osoblyvosti realizacii' anglijs'kogo monologu ta polilogu]

© Lysenko C. V. [Lysenko K. V.], lysenkokath@gmail.com

Література:

1. Выготский, Л. С. *Мышление и речь*, 5-е изд., испр. (Москва: Лабиринт, 1999), 352.
2. Якубинский, Л. П. «О диалогической речи.» Избранные работы. Язык и его функционирование (Москва: Наука, 1986), 208.
3. Гальперин, И. Р. *Информативность единиц языка* (Москва, 1974), 123.
4. Леонтьев, А. А. *Психолингвистические единицы и порождение речевого высказывания* (Москва: Наука, 1969), 307.
5. Бородіна, Д. С. «Фоностилістичні особливості англійського мовлення датсько-англійських білінгвів (на прикладі студентського соціолекта).» Автореф. дис. канд. філол. наук, Донецьк, 2008.
6. Ковальчук, С. С. «Монолог как речевая единица драматургического текста: на материале ряда произведений В. Шекспира.» (Дисс. канд. філол. наук, Москва, 2007), 155.
7. Лещинин, З. И. «Внутрішній діалог як форма літературного викладу.» Автореф. дис. канд. філол. наук, Львів, 2009.
8. Бахтин, М. М. *Вопросы литературы и эстетики* (Москва: Художественная литература, 1976), 506.
9. Лотман, Ю. М. «Структура художественного текста.» Об искусстве (Санкт-Петербург: Искусство – СПб, 1998): 14–285.
10. Салова, Н. Ю. «Монолог как компонент художественной структуры эпического и драматического текстов: на материале художественных произведений М. Фриша и Ф. Дюренматта.» Автореф. дис. канд. філол. наук, Санкт-Петербург, 1999.
11. Великая, Е. В. *Просодия в стилизованной дифференциации языка* (Москва: «Прометей» МПГУ, 2009), 256.
12. Блох, М. Я., Великая, Е. В. «Просодия в стилизации.» Монография (Москва: Прометей, 2012), 120.
13. Лосева, Л. М. «Текст как единое целое высшего порядка и его составляющие.» *Русский язык в школе* 1 (1973): 61–102. 285
14. Стриженко, А. А. «Взаимодействие авторской речи и речи персонажей в современной драматургии.» (Дис. канд. філол. наук, Москва, 1972), 178.
15. Крылова, О. А. *Коммуникативный синтаксис русского языка* (Москва: Изд-во Рос. ун-та дружбы народов, 1992): 44.
16. Маслов, Б. А. *Проблемы лингвистического анализа связного текста* (Москва, 1968): 71.
17. Ершов, П. М. *Технология актерского искусства* (Москва: ВТО, 1959): 120.
18. Петрова, А. Н. *Сценическая речь* (Москва, 1981): 86.

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

19. Анусас, П. П. «Фонетические характеристики односторонней и многосторонней речи (экспериментально-фонетическое исследование на материале современного английского языка).» Автореф. дис. канд. филол. наук, Минск, 1979.
20. Блохина, Л. Н., Потапова, Р. К. *Методические рекомендации. Методика анализа просодии характеристик речи* (Москва, 1977), 56.
21. Носенко, Э. Л. *Эмоциональное состояние и речь* (Киев: Вища школа, 1981), 195.
22. Гайбова, М. Т. *Прагмалингвистический анализ художественного текста* (Баку, 1986), 88.
23. Ковтунова, И. И. *Поэтический синтаксис* (Москва, 1986): 136.
24. Изотова, А. А. «Об одном средстве эмоционального воздействия на читателя.» *Язык, сознание, коммуникация* (2006): 88–92.
25. Гнатишина, И. И. «Внутренняя структура монолога (на материале произведений У. Шекспира).» Автореф. дис. канд. филол. наук, Санкт-Петербург. 2009.
26. Блох, М. Я., Великая, Е. В. «Просодия в стилизации.» Монография (Москва: Прометей, 2012), 120.
27. Муханов, И. Л. «О текстообразующей функции имплицитных смыслов высказывания.» *Имплицитность в языке и речи* (Москва: Языки русской культуры, 1999): 88–94.
28. Лейбниц, Г. В. *Сочинения в четырех томах*, т. 2 (Москва: Мысль, 1983), 686.
29. Бровченко, Т. О., Багмут, А. И., Борисюк, І. В., Олійник, Г. П. «Інтонаційні особливості мовлення радіо і телебачення на матеріалі суспільно-політичного тексту.» *Інтонаційна виразність звукового мовлення засобів масової комунікації* (1994): 22–37.
30. Jackson, M. D. P. «Marina Tarlinskaja. Shakespeare and the Versification of English Drama, 1561–1642.» *Style* 49(4) (2015): 555.
31. Jaques, F. «L'interrogation. Force illocutoire et interaction verbale.» *Langue française* 52 (1981): 70–79.
32. Apostel, L. «De l'interrogation en tant qu'action.» *Langue française* 52 (1981): 23–43.
33. Meyer, M. «La conception problématique du langage.» *Langue française* 52 (1981): 80–99.
34. Хлепотько, А. С. «Вопросительное предложение и его функции в речи: на материале французского языка.» (Дис. канд. филол. наук, Москва, 2008), 183.
35. D'Imperio, M. and House, D. «Perception of questions and statements in Neapolitan Italian.» *Fifth European Conference on Speech Communication and Technology* – 1997.
36. Hedberg, Nancy, Juan, M. Sosa, Emrah Görgülü, Morgan Mameni. *The Prosody and Meaning of Wh-Questions* (American English Department of Linguistics, Simon Fraser

(Current issues in cognitive linguistics [Aktual'ni pytannja kognityvnoi' lingvistyky])

Prosodic Features of the Implementation of English Monologue and Dialogue (in Ukrainian)

[Prosodychni osoblyvosti realizacii' anglijs'kogo monologu ta polilogu]

© Lysenko C. V. [Lysenko K. V.], lysenkokath@gmail.com

University, Burnaby, BC, V5A 1S6 Canada 2015).

References:

1. Vygotskij, L. S. *Myshlenie i rech'*, 5-e izd., ispr. (Moskva: Labirint, 1999), 352.
2. Jakubinskij, L. P. «O dialogicheskoy rechi.» *Izbrannye raboty. Jazyk i ego funkcionirovanie* (Moskva: Nauka, 1986), 208.
3. Gal'perin, I. R. *Informativnost' edinic jazyka* (Moskva, 1974), 123.
4. Leont'ev, A. A. *Psiholingvisticheskie edinicy i porozhdenie rechevogo vyskazyvaniya* (Moskva: Nauka, 1969), 307.
5. Borodina, D. S. «Fonostylistychni osoblyvosti anglijs'kogo movlennja dats'ko-anglijs'kyh bilingviv (na prykladi students'kogo sociolekta).» Avtoref. dys. kand. filol. nauk, Donec'k, 2008.
6. Koval'chuk, S. S. «Monolog kak rechevaja edinica dramaturgicheskogo teksta: na materiale rjada proizvedenij V. Shekspira.» (Diss. kand. filol. nauk, Moskva, 2007), 155.
7. Leshhyshyn, Z. Y. «Vnutrishnij dialog jak forma literaturnogo vykladu.» Avtoref. dys. kand. filol. nauk, L'viv, 2009.
8. Bahtin, M. M. *Voprosy literatury i jestetiki* (Moskva: Hudozhestvennaja literatura, 1976), 506.
9. Lotman, Ju. M. «Struktura hudozhestvennogo teksta.» *Ob iskusstve* (Sankt-Peterburg: Iskusstvo – SPB, 1998): 14–285.
10. Salova, N. Ju. «Monolog kak komponent hudozhestvennoj struktury jepicheskogo i dramaticheskogo tekstov: na materiale hudozhestvennyh proizvedenij M. Frisha i F. Djurenmatta.» Avtoref. dis. kand. filol. nauk, Sankt-Peterburg, 1999.
11. Velikaja, E. V. *Prosodija v stilevoj differenciacii jazyka* (Moskva: «Prometej» MPGU, 2009), 256.
12. Bloh, M. Ja., Velikaja, E. V. «Prosodija v stilizacii.» Monografija (Moskva: Prometej, 2012), 120.
13. Loseva, L. M. «Tekst kak edinoe celoe vysshego porjadka i ego sostavljajushhie.» *Russkij jazyk v shkole* 1 (1973): 61–102.285
14. Strizhenko, A. A. «Vzaimodejstvie avtorskoj rechi i rechi personazhej v sovremennoj dramaturgii.» (Dis. kand. filol. nauk, Moskva, 1972), 178.
15. Krylova, O. A. *Kommunikativnyj sintaksis russkogo jazyka* (Moskva: Izd-vo Ros. un-ta družby narodov, 1992): 44.
16. Maslov, B. A. *Problemy lingvisticheskogo analiza svjaznogo teksta* (Moskva, 1968): 71.
17. Ershov, P. M. *Tehnologija akterskogo iskusstva* (Moskva: VTO, 1959): 120.
18. Petrova, A. N. *Scenicheskaja rech'* (Moska, 1981): 86.
19. Anusas, P. P. «Foneticheskie harakteristiki odносторонnej i mnogосторонnej rechi

(Актуальні питання когнітивної лінгвістики [Aktual'ni pytannja kognityvnoi' lingvistyky])

Просодичні особливості реалізації англійського монологу та полілогу (Українською) [Prosodychni osoblyvosti realizacii' anglijs'kogo monologu ta polilogu]

© Лисенко К. В. [Lysenko K. V.], lysenkokath@gmail.com

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

- (jeksperimental'no-foneticheskoe issledovanie na materiale sovremennogo anglijskogo jazyka).» Avtoref. dis. kand. filol. nauk, Minsk, 1979.
20. Blohina, L. N., Potapova, R. K. *Metodicheskie rekomendacii. Metodika analiza prosodii harakteristik rechi* (Moskva, 1977), 56.
 21. Nosenko, Je. L. *Jemocional'noe sostojanie i rech'* (Kiev: Vishha shkola, 1981), 195.
 22. Gaibova, M. T. *Pragmalingvisticheskij analiz hudozhestvennogo teksta* (Baku, 1986), 88.
 23. Kovtunova, I. I. *Pojeticheskij sintaksis* (Moskva, 1986): 136.
 24. Izotova, A. A. «Ob odnom sredstve jemocional'nogo vozdejstvija na chitatelja.» *Jazyk, soznanie, kommunikacija* (2006): 88–92.
 25. Gnatishina, I. I. «Vnutrennjaja struktura monologa (na materiale proizvedenij U. Shekspira).» Avtoref. dis. kand. filol. nauk, Sankt-Peterburg. 2009.
 26. Bloh, M. Ja., Velikaja, E. V. «Prosodija v stilizacii.» Monografija (Moskva: Prometej, 2012), 120.
 27. Muhanov, I. L. «O tekstoobrazujushhej funkcii implicitnyh smyslov vyskazyvanija.» *Implicitnost' v jazyke i rechi* (Moskva: Jazyki russkoj kul'tury, 1999): 88–94.
 28. Lejbnic, G. V. *Sochinenija v chetyreh tomah*, t. 2 (Moskva: Mysl', 1983), 686.
 - Brovchenko, T. O., Bagmut, A. Y., Borysjuk, I. V., Olijnyk, G. P. «Intonacijni osoblyvosti movlennja radio i telebachennja na materiali suspil'no-politychnogo tekstu.» *Intonacijna vyraznist' zvukovogo movlennja zasobiv masovoi' komunikacii'* (1994): 22–37.
 29. Jackson, M. D. P. «Marina Tarlinskaja. Shakespeare and the Versification of English Drama, 1561–1642.» *Style* 49(4) (2015): 555.
 30. Jaques, F. «L'interrogation. Force illocutoire et interaction verbale.» *Langue française* 52 (1981): 70–79.
 31. Apostel, L. «De l'interrogation en tant qu'action.» *Langue française* 52 (1981): 23–43.
 32. Meyer, M. «La conception problématique du langage.» *Langue française* 52 (1981): 80–99.
 33. Hlepit'ko, A. S. «Voprositel'noe predlozhenie i ego funkcii v rechi: na materiale francuzskogo jazyka.» (Dis. kand. filol. nauk, Moskva, 2008), 183.
 34. D'Imperio, M. and House, D. «Perception of questions and statements in Neapolitan Italian.» *Fifth European Conference on Speech Communication and Technology* – 1997.
 35. Hedberg, Nancy, Juan, M. Sosa, Emrah Görgülü, Morgan Mameni. *The Prosody and Meaning of Wh-Questions* (American English Department of Linguistics, Simon Fraser University, Burnaby, BC, V5A 1S6 Canada 2015).

(Current issues in cognitive linguistics [Aktual'ni pytannja kognityvnoi' lingvistyky])

Prosodic Features of the Implementation of English Monologue and Dialogue (in Ukrainian)

[Prosodychni osoblyvosti realizacii' anglijs'kogo monologu ta polilogu]

© Lysenko C. V. [Lysenko K. V.], lysenkokath@gmail.com